DE GEHEIMEN VAN DE SAMOERAI

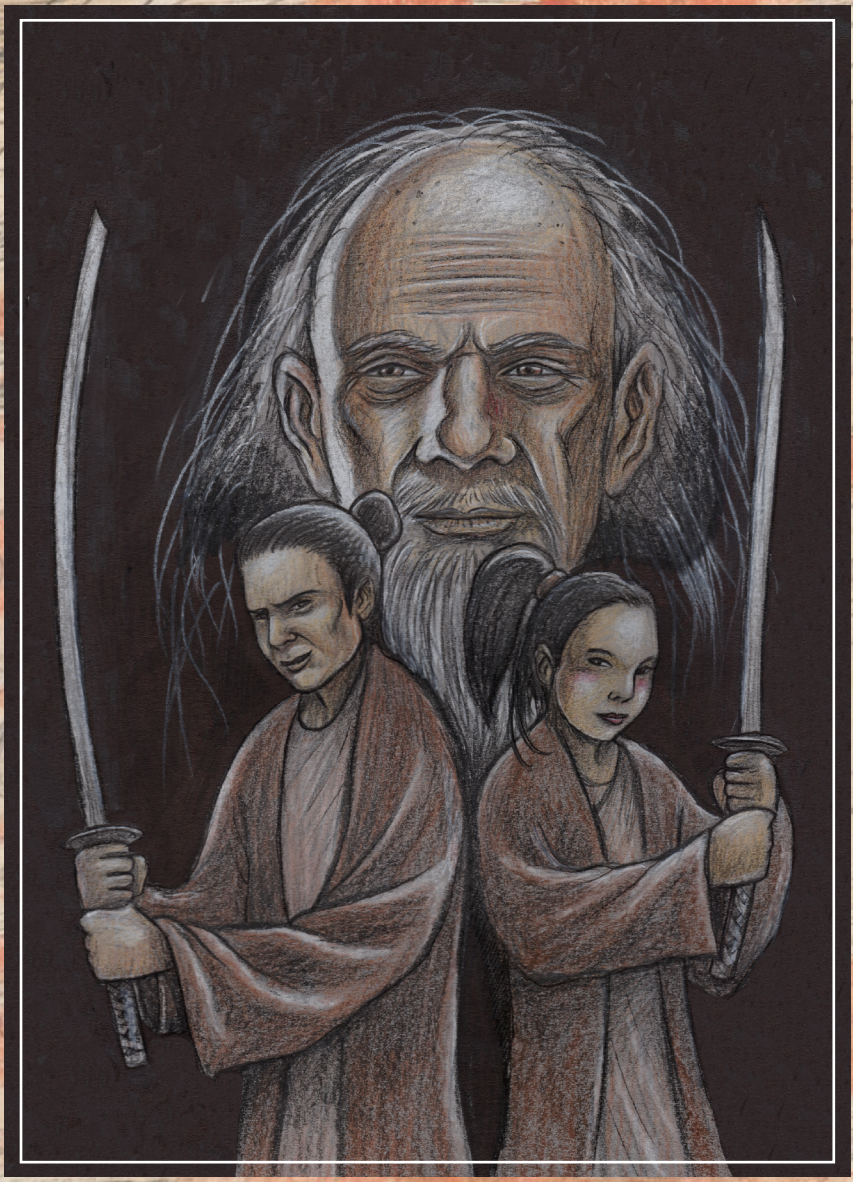

VERHALEN VAN JEROEN STOUTE

Eerste druk 2017
Ontwikkeld en uitgegeven door Zterk B.V.
www.zterk.nl

Verhalen: Jeroen Stoute
Tekst: Jeroen Stoute & Eunice Frijde
Illustraties: Roald van der Laan
Vormgeving: Dylan Beeke
Titel: Esmee Mol

ISBN: 978-90-827164-0-5

Alle rechten voorbehouden

INHOUDSOPGAVE

5 VOORWOORD

8 *ICHI* DE SAMOERAI DIE ZWAARDVECHT ZONDER ZWAARD

12 *NI* DE SENSEI MET DRIE ZONEN

15 *SAN* DE RONIN EN DE DRIE VLIEGEN

20 *SHI* DE AIKIDO MEESTER EN DE BOER

24 *GO* OP WEG NAAR DE ZWARTE BAND

28 *ROKU* DE BLINDE SAMOERAI

32 BEGRIPPENLIJST

Ichi: 'Om een eik te worden, moet je eerst een eikel zijn geweest.'

Ni: 'Het belangrijkst aan iemands Aikido is zijn karakter.'

San: 'Welke weg men ook kiest, het is nog altijd zijn eigen weg.'

Shi: 'Geen straat is te lang met een vriend naast je.'

Go: 'Wanneer je zelf niet stuurt, stuurt de ander.'

Roku: 'Denk aan de mogelijkheden en niet aan de onmogelijkheden.'

Voor Amaya, Alanah en Ariëlla.

Samen blijven we zoeken.

Voorwoord

Mijn inspiratie om verhalen te vertellen is ontstaan bij **Aikido*** Vereniging **Bushi Dojo**. Als 5 jarige jongen werd ik bestempeld als druk, impulsief, erg aanwezig, eigenwijs en onzorgvuldig. Mijn ongetwijfeld aanwezige positieve kanten kwamen minder vaak op de voorgrond. Toch bleef mijn leraar in mij geloven. De leerschool **Bushi Dojo** was niet altijd gemakkelijk, maar zoals mijn leraar graag zegt; "Waarom makkelijk doen als het moeilijk kan?"

Een aantal jaren gingen voorbij en mijn inzet werd beloond. Op mijn 16e jaar mocht ik les gaan geven. Door veel te lezen en vooral veel te trainen kwam ik erachter dat leerlingen meer leren van **Aikido** dan ik in eerste opzicht dacht. Als beginnend leraar wilde ik dit graag delen met mijn leerlingen. Na het behalen van mijn **Shodan** ontdekte ik dat een **Hakama** een diepere betekenis had dan het verstoppen van je voeten. Iedere vouw in de **Hakama** betekende iets belangrijks. Uiteraard wilde ik deze kennis graag delen met mijn leerlingen. Dit bleek lastiger dan ik dacht.

Gaandeweg mijn jaren als **sensei** kwam ik erachter dat **Samoerai**- en Aikido leraren uit het oude Japan verhalen vertelden om hun leerlingen bepaalde lessen te leren. De boodschap van de verhalen was niet altijd duidelijk. Toch waren de verhalen zo interessant dat ze in de gedachten van de leerlingen bleven rondhangen. Ooit zou de boodschap boven water komen en zouden deze leerlingen een zeer belangrijke les geleerd hebben.

In dit boek staan verschillende van dit soort verhalen. De meeste verhalen zijn afgeleid van: legenden, volksverhalen uit Japan en verhalen over oude **Aikido** meesters. Ik hoop dat je het lezen van de verhalen leuk en leerzaam vindt. Mogelijk vertel jij ze ooit aan jouw leerlingen.

Ontdek jij alle geheimen?

Ik wens je veel leesplezier.

Met sportieve groet,
Jeroen Stoute

* De betekenis van de dikgedrukte woorden vind je in de begrippenlijst op pagina 32.

DE SAMOERAI DIE ZWAARDVECHT

Lang geleden leefden de samoerai in Japan. Het waren goede vechters en echte krijgers. In oorlogstijd hielpen zij met hun zwaarden en vechttechnieken de keizer van Japan het land te beschermen. Maar er was eens een samoerai die heel goed kon vechten zonder zijn zwaard te gebruiken. Deze bijzondere samoerai was een oude man. Zijn hoofd was kaal en zijn gezicht was getekend door rimpels. Hij had versleten kleding aan en liep het liefst op zori's. Ondanks dat de zolen van stro kapot waren, vond hij zijn zori's het fijnst lopen. Hij liep altijd met een bamboe wandelstok om zijn oude benen te ondersteunen.

Hij woonde in een dorpje in een piepkleine hut. Zijn hut was omringd door hutjes van de andere dorpelingen. Iedere ochtend wanneer de zon ging schijnen, kwamen de zonnestralen dwars door zijn gordijnen heen en dan werd hij wakker. Hij trok dan zijn versleten kleding aan, pakte zijn wandelstok en zwaard en liep over een smal weggetje naar de boot in de haven. Net als alle andere dorpelingen ging hij met de boot naar de eilanden een aantal kilometer verderop. De oude samoerai werkte helemaal alleen op een klein bosrijk eiland. De dorpelingen die op de andere eilanden werkten, hadden allemaal een bepaalde taak maar niemand wist precies wat de samoerai op het kleine bosrijke eiland deed.

Alle dorpelingen kenden de verhalen over de oude man met de versleten kleding. Hij kon zwaardvechten zonder zijn zwaard te gebruiken maar niemand wist hoe hij hiervoor trainde. Ze vonden het maar geheimzinnig wat hij elke dag helemaal alleen deed in de bossen. Het verhaal van de samoerai die kon zwaardvechten zonder zwaard werd verteld in heel Japan. Vanuit verschillende streken kwamen mensen naar de bijzondere samoerai toe met de vraag: "Zou jij mij één van jouw technieken willen leren?" De samoerai antwoordde altijd: "Als je veel geduld hebt, leer je mijn technieken vanzelf." Iedereen vond het een vreemd antwoord en niemand snapte er iets van. Wat een rare man, dachten ze. Maar af en toe kwamen er mensen met verkeerde bedoelingen in het dorpje van de samoerai. Dat waren brute samoerai krijgers die hun technieken gebruikten om mensen te overvallen.

ZONDER ZWAARD

Ze gingen naar de marktkraampjes om brood te stelen, plukten ongevraagd appels uit de bomen van de boeren, of stalen geld van de dorpelingen. Op een dag was er een gemene bruut in het dorp. Deze bruut had jarenlang hard getraind om de snelste en sterkste samoerai te zijn en had veel van zijn tegenstanders verslagen. De bruut had ook de verhalen van de samoerai die kon zwaardvechten zonder zijn zwaard te gebruiken gehoord. Hij was speciaal naar het dorp afgereisd zodat de samoerai zijn technieken aan hem kon leren. Maar hij hoorde van de dorpelingen dat de samoerai vreemde antwoorden gaf als men vroeg naar zijn technieken. De bruut bedacht een plan: morgen ga ik ook mee op de boot. Wanneer ik de samoerai bedreig met mijn zwaard, kan hij niet wegrennen en moet hij mij wel zijn technieken leren. Zo gezegd, zo gedaan!

De volgende dag bij zonsopgang schenen de zonnestralen weer door de gordijnen heen. De samoerai werd wakker, deed zijn kleren aan, pakte zijn wandelstok en zwaard en liep naar de boot. De bruut zat al op de komst van de samoerai te wachten. De samoerai had geen idee dat de bruut op de boot zat, want hij zag er netjes uit. Hij had zich geschoren, schone kleren aangetrokken en was aan het praten met de andere dorpelingen. Toen de boot ging varen, liep de bruut naar de samoerai toe en zei: "Hé oude man, iedereen zegt dat jij zo'n goede samoerai bent. Bewijs het maar. Leer mij jouw geheime technieken." De samoerai gaf hetzelfde antwoord als altijd: "Het spijt mij, ik kan mijn technieken niet aan jou leren. Als je genoeg geduld hebt, leer je mijn technieken vanzelf." De bruut werd boos en zijn hand ging naar zijn zwaard om de samoerai ervan langs te geven. Maar op het laatste moment bedacht hij zich. Er waren ook andere dorpelingen op de boot. Wat zou er gebeuren als hij zijn zwaard zou trekken? Misschien zouden al die dorpelingen hem te lijf gaan. Dan kon hij niet winnen. Heel wijs haalde hij zijn hand van zijn zwaard en liep naar de andere kant van de boot.

Een paar dagen later was de slimme en listige bruut opnieuw een plan aan het smeden om de samoerai te dwingen zijn technieken met hem te delen. Vroeg in de ochtend, voordat de zon ging schijnen, ging hij naar het huisje van de man die de boot bestuurt. Hij liep naar het slaapkamerraam en deed de gordijnen dicht. Hij wilde niet dat de stuurman wakker zou worden van de eerste zonnestralen. Hij liep langs het bed, pakte de kleding van de stuurman en trok die aan. In de kleding van de stuurman liep hij naar het dorp en vertelde aan alle dorpelingen dat de boot vandaag niet zou varen. Maar hij sloeg de samoerai die kon zwaardvechten zonder zwaard over. Deze keer wilde hij alleen met hem op de boot zijn. De bruut rende naar de boot en verstopte zich achter het stuur.

Zoals iedere ochtend kwam de samoerai rustig aangewandeld en ging zitten op de boot om naar het bosrijke eiland te gaan. Hij was de enige passagier op de boot maar hij bleef zitten. De bruut vermomt in de kleding van de stuurman haalde het anker naar boven en begon te varen. Toen ze halverwege het meer waren, gooide hij het anker weer uit en zei tegen de samoerai: "Dit is het moment dat jij aan mij jouw technieken gaat leren."

De samoerai gaf weer hetzelfde antwoord: “Het spijt mij. Als je mijn technieken wilt leren, zal je geduld moeten hebben en dan leer ik je alles wat ik kan.” De bruut werd nijdig, want hij was al eerder afgescheept door de samoerai. In een flits pakte hij zijn zwaard om uit te halen. Precies op dat moment strekte de samoerai zijn handen naar voren en zei: “Stop! Doe je zwaard terug ongeduldige man. Als je echt mijn technieken wilt leren, wil ik je vragen met mij mee te denken. Hier op de boot heb ik niet voldoende ruimte om mijn technieken aan jou te leren. Mijn technieken zijn groots. Deze boot is te klein. Weet jij een plek waar wij voldoende ruimte hebben om mijn technieken met elkaar te oefenen?”

De bruut dacht na: in het dorp zijn al die dorpelingen aanwezig. Dat is niet verstandig. Ik moet een plekje zoeken waar… Zijn blik viel op de bossen van het eilandje waar de samoerai elke dag naartoe ging. Hij haalde het anker op en voer zo snel als hij kon naar de bossen. Hij pakte het touw van de boot en rende van de boot af om het touw om een boom heen te gooien. Zo kon de boot niet wegvaren.

Maar voordat de bruut bij de boom was, had de samoerai het touw van de boot afgeknoopt en in het water gegooid. Terwijl de samoerai met de boot terug naar het dorp voer, riep hij naar de bruut op het eiland: “Dit is nou zwaardvechten zonder je zwaard te gebruiken.”

De volgende dag ging de samoerai weer met de boot naar het eiland zoals hij elke dag deed. De bruut rende naar de boot toen hij zag dat de samoerai van boord stapte. Hij ging op zijn knieën zitten en maakte een vriendelijke buiging. Hij was verslagen door deze oude man. De rest van zijn leven vertelde de bruut het verhaal van de samoerai die kon zwaardvechten zonder zijn zwaard te gebruiken aan iedereen die het maar wilde horen. En ook de bruut werd net als de samoerai een grootse sensei in Japan.

Welke les denk jij dat de bruut heeft geleerd van de samoerai die kon zwaardvechten zonder zijn zwaard te gebruiken?

DE SENSEI MET DRIE ZONEN

Lang geleden leefde er een sensei die enkel lesgaf aan de meest getalenteerde leerlingen van Japan. Het was een oude, streng uitziende sensei met een kaal hoofd en een lange grijze baard. Zijn **keikogi** werd gesloten door een zwarte band.

In zijn dojo trainde hij keihard met zijn leerlingen zodat zij sterke samoerai krijgers zouden worden, en de dorpen waar ze vandaan kwamen konden beschermen in oorlogstijd. De samoerai meester trainde zo hard met zijn leerlingen dat hij het op zijn oude dag bijna niet meer aankon. Zijn oude spieren en botten deden pijn na iedere training. Hij wilde dolgraag dat één van zijn zonen het lesgeven zou overnemen. Maar hij had drie zonen en geen idee welke van de drie hij moest kiezen. Hij hield natuurlijk van al zijn zonen en zij trainden alle drie even serieus en waren alle drie even goed. Wat moest hij nou doen?

Op een avond bedacht hij een plannetje. Hij legde een kussen op de drie slaapkamerdeuren van zijn zonen en liet deze op een kier staan. Wanneer zij naar bed gaan en hun slaapkamerdeur verder opendoen, zal het kussen naar beneden vallen. Het was een goede test: hij was benieuwd hoe ze zouden reageren als onverwachts hun kussen naar beneden zou vallen. Zou één van zijn zonen schrikken? De sensei fronste zijn wenkbrauwen en had een strenge blik in zijn ogen: als ik de reacties van mijn zonen heb gezien, besluit ik wie mij zal opvolgen als sensei.

De jongste zoon was vroeg op de avond moe en liep al geeuwend naar zijn slaapkamer. Hij deed de deur open en vliegensvlug ging zijn hand naar zijn zwaard. Voordat zijn kussen de grond kon raken, sneed hij het met zijn zwaard dwars door midden. Zijn kamer was helemaal bezaaid met veertjes. Hij veegde de veertjes van zijn bed af en ging lekker slapen.

Iets later op de avond was de middelste zoon ook moe. Hij liep naar zijn slaapkamer, deed de deur open en voelde een frisse wind boven zijn hoofd. In een flits deed hij een stap achteruit en plof, het kussen viel voor zijn voeten op de grond. Hij stapte over het kussen heen en ging lekker naar bed.

De oudste zoon ging laat op de avond naar bed. Hij liep naar zijn slaapkamer en het viel hem op dat de deur op een kiertje stond. Wat vreemd! Hij deed iedere ochtend de deur achter zich dicht. Hij keek goed om zich heen, vervolgens ging zijn blik omhoog en toen zag hij het kussen op de deur liggen. Hij deed de deur open, zijn kussen viel naar beneden en hij ving het op. Hij legde zijn kussen naast de deur op de grond, ging in bed liggen en viel in slaap.

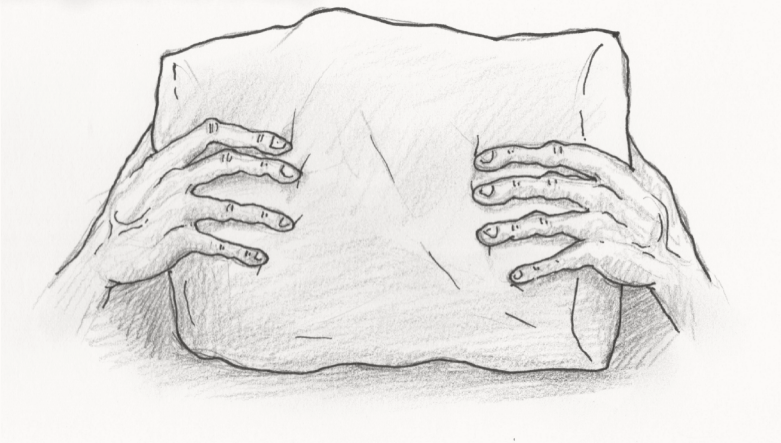

De sensei had zijn drie zonen vanuit de woonkamer gadegeslagen en vroeg zich af welke zoon het meest geschikt is om de nieuwe sensei te worden. Zijn vingers gingen door zijn lange grijze baard en hij mompelde: “Wordt het mijn jongste zoon die als eerste naar bed ging en zo vliegensvlug zijn zwaard kon trekken? Wordt het mijn tweede zoon die in een flits een stap naar achteren nam, zodat het kussen niet op zijn hoofd viel? Of wordt het mijn oudste zoon die doorhad dat zijn deur op een kier stond en het kussen in zijn handen liet vallen?”

Welke zoon vind jij dat de sensei moet kiezen?

Vertel waarom je vindt dat deze zoon het meest geschikt is om de nieuwe sensei te zijn.

DE RONIN EN DE DRIE VLIEGEN

Lang geleden leefde er in Japan een samoerai krijger met lang grijs haar tot zijn middel. Zijn leven stond in het teken van vechten en het dienen van zijn meester voor wie hij vele klusjes opknapte. Tot de dag dat zijn meester stierf. Op diens sterfdag kreeg hij als dank voor zijn jarenlange trouwe dienst een met goud versierd zwaard en schild. De samoerai krijger was vanaf dat moment een **ronin** en besloot dat hij zijn leven anders wilde inrichten. Hij wilde niet meer vechten en allerlei vervelende klusjes opknappen, maar hij wilde een ronin zijn die mensen hielp.

Hij besloot van dorp naar dorp te reizen en overal waar hulp nodig was, die aan te bieden. De ronin gebruikte zijn jarenlange ervaring als samoerai krijger om mensen te helpen. Hij had tijdens het dienen van zijn meester naast kennis van vechttechnieken ook veel wijsheid opgedaan.

Zo liep hij op een dag in een dorpje en zag een oude vrouw die met moeite over haar veranda liep. Er zaten wat planken los en hier en daar waren er zelfs een aantal gebroken. De ronin liep naar de mevrouw en bood aan haar kapotte veranda te repareren. In het dorp ging hij opzoek naar materialen om de veranda te maken en in de dagen erna was hij druk met zagen, timmeren en verven. Een week later zag de veranda er weer stevig en netjes uit. Als dank voor zijn hulp kreeg hij iedere dag een lekkere maaltijd en glaasjes **sake** van de oude vrouw.

De ronin kwam erachter dat het helpen van mensen nog leuker is dan hij van tevoren had gedacht en vol goede moed ging hij verder naar het volgende dorp. Net aangekomen zag hij dat een aantal jongens een mooie jonge vrouw lastig vielen. Hij liep direct met grote stappen op de jongens af en zei met een zware stem: “Laat de jongedame met rust. Wegwezen jongens.”

De jongens schrokken van de oude man met lang grijs haar; de dreiging in zijn zware stem en zijn lichaamshouding verraadden dat hij er klaar voor was om de strijd met hen aan te gaan. Vechten met een oude man was niet wat ze in gedachten hadden voor de avond, dus ze dropen snel af.

De ronin sloeg zijn arm om de jonge vrouw, heel haar lijf trilde van de schrik. Het was de dochter van de baas van het café in het dorp. Ze bedankte hem met een stilzwijgende knik en liep snel terug naar het café. Later op de avond ging de ronin naar het café om te kijken of de jonge vrouw het goed maakte. Maar het was erg druk en er was alleen nog een plekje vrij aan een tafel in het hoekje van het café. Hij ging aan de tafel zitten en kreeg een glaasje sake, een klein bakje rijst, heerlijke sushi en een beetje sashimi. Hij had zijn eetstokjes in zijn handen en wilde net zijn eerste hap nemen, toen plotsklaps de deur achter hem met een luide klap werd opengegooid. Er kwamen drie luidruchtige mannen binnen. Ze riepen nare dingen naar de dorpelingen in het café. Op een gegeven moment liepen de drie mannen naar een tafel waar een aantal buurtbewoners aan het eten waren. Ze sloegen met hun vuisten op de tafel en schreeuwden angstaanjagend: “Wegwezen!” Bibberend van angst verlieten de buurtbewoners het café.

De luidruchtige mannen namen plaats aan tafel en gingen verder met hun plezier. Even later tikte één van de mannen zijn maten aan en wees naar het hoekje van het café. Alle ogen aan tafel waren gericht op het hoekje: ze zagen iets glinsteren bij een oude man. Het was de ronin en hij droeg een wijd gewaad met een grote capuchon over zijn hoofd zodat zijn lange grijze haren bedekt waren.

Toen de mannen nog wat beter keken, zagen ze een zwaard en schild met gouden randjes en versiersels. Die zouden ze hem afhandig maken. Zo'n oude man was waarschijnlijk snel bang te maken; dit maakte het beroven een stuk makkelijker.

Al fluisterend bespraken ze een plan: een van de drie zou recht door het café op de oude man aflopen en de andere twee via de zijkanten. Zo kon de oude man geen kant meer op. De luidruchtige mannen liepen alle drie op hem af. Het bijzondere was dat de oude man deed alsof hij niet doorhad dat er drie kwaadaardige mannen op hem af kwamen. Hij at gewoon met zijn stokjes zijn rijst op en nam tussen de happen door een slokje van zijn sake.

Zelfs toen de mannen heel dicht bij zijn tafel stonden, deed hij net of het hem niks interesseerde. De drie mannen keken elkaar verbaasd aan. Niemand had ooit zo gereageerd. Iedereen was altijd bang. De mannen waren berucht in het dorp, want ze stalen van de dorpelingen. Iedereen wist dat. Om de aandacht van de ronin te krijgen, begonnen ze naar hem te schreeuwen: "Hé oude man, ben je zo oud en blind dat je niet eens ziet dat wij je aan het bestelen zijn?" Toch at de ronin nog steeds rustig door. Een van de mannen sloeg zo hard als hij kon met zijn vuist op tafel, maar nog steeds bleef de oude man rustig zitten.

De andere twee mannen kwamen nog dichterbij. De ronin legde zijn kommetje rijst neer en keek de mannen één voor één aan. Rustig deed hij zijn capuchon af en keek omhoog. Er vlogen een aantal vliegen boven zijn hoofd en hij pakte bliksemsnel met zijn stokjes een vliegje uit de lucht, en daarna nog één en nog één. Hij legde alle drie de vliegjes op de tafel neer en keek de mannen nogmaals één voor één aan. Hij wees met zijn stokjes naar de deur en zei: "Scheer jullie weg. Ik wil jullie nooit meer zien. Wegwezen uit het dorp." De mannen schrokken zich een hoedje. Hun pupillen waren groot, ze hadden nog nooit iemand gezien die zo snel was met eetstokjes.
Dit was niet zomaar een oude man, dit moest wel een samoerai krijger zijn. Geen van de drie mannen durfde hem aan te vallen en ze besloten het café te verlaten. De drie mannen renden naar buiten en de ronin ging rustig verder met eten.

De cafébaas was enorm blij en rende naar de hoek van het café om de ronin te bedanken: "Meneer, u heeft ons dorp gered van de drie grootste boeven die we ooit gekend hebben. Nu hoeven wij niet meer bang te zijn. U mag elke avond bij ons in het café komen eten. We hebben zelfs een kamer waar u zou kunnen logeren. Het is klein, maar van alle gemakken voorzien." De ronin bedankte vriendelijk voor dit aanbod en vertelde dat hij het fijn vond om mensen te helpen. Later op de avond toen zijn buik vol was, pakte hij zijn zwaard en schild en vervolgde zijn weg naar het volgende dorp. Benieuwd naar wie daar zijn hulp kon gebruiken.

Wat vind jij bijzonder aan de manier waarop de ronin reageerde op de drie luidruchtige mannen?

Waarom heeft de ronin het aanbod van de cafébaas om te logeren en elke avond te eten in het café afgeslagen?

SHI

DE AIKIDO MEESTER EN DE BOER

Heel lang geleden voordat aikido overal in Tokyo bekend was, leefde er een aikido meester met een groepje leerlingen in een klein dorpje in Japan. Deze leraar stimuleerde zijn leerlingen om keihard te trainen door ze flink uit te dagen. Zijn leerlingen begrepen waarom ze zo hard aan het werk werden gezet, maar dat maakte de lessen van de meester er niet gemakkelijker op. Een van de uitdagingen was een wandeling naar de top van de hoogste berg in Japan. Deze berg heette Fuji-San en was één van de moeilijkste bergen om te beklimmen. Op de top van de berg was het zo koud dat zelfs ademen pijn deed. Maar juist daar moesten de leerlingen hard met elkaar trainen om hun aikido technieken te verbeteren.

Voordat het zo ver was, moesten ze eerst een heel eind wandelen om de top van Fuji-San te bereiken. Acht leerlingen verzamelden zich bij de dojo en van hieruit wandelden ze naar de voet van de berg, zo een 100 kilometer van Tokyo vandaan. De voet van Fuji-San was omringd met weilanden van diverse boeren. Op het ene weiland werd rijst verbouwd, op de ander mais en een weiland verder stond vol met bloemen. Ieder weiland had iets anders en het was een mooi kleurrijk spektakel om naar te kijken.

De kortste weg naar boven was via de weilanden en daarom begeleidde de aikido meester zijn leerlingen door de rijst- en maisvelden heen. De maisvelden lagen hoger dan de rijstvelden en het werd al iets frisser, want hoe hoger op de berg, hoe kouder het wordt. Toen ze door het weiland vol bloemen liepen, hoorden ze iemand in de verte schreeuwen. Ze konden niet verstaan wat hij zei maar hij kwam naar hun toegerend met een hark in zijn handen. Het was de boer van het bloemenveld. Toen hij op een paar meter afstand was verwijderd, schreeuwde hij tegen de aikido meester: “Hé, oude man, je bent toch niet gek geworden? Wat doe je hier op mijn land? Ga er vanaf.”

De leerlingen werden heel boos op de boer. Hij was onbeleefd tegen hun meester. Ze wilden de boer een lesje leren en renden op hem af. Acht aikido leerlingen stonden tegenover een boer en ze schreeuwden over en weer allerlei lelijke woorden. Woedend schreeuwde één van de aikido leerlingen boven de rest uit: “Hoe haal je het in je hoofd om onze meester uit te schelden?” Het gezicht van de boer liep rood aan. “Jongens, jullie staan op mijn land. Wegwezen”, schreeuwde de boer terug.

De aikido meester bekeek rustig wat zich voor zijn neus afspeelde. Toen hij er genoeg van kreeg, liep hij naar zijn leerlingen en zei: “**Suwari waza**!” De acht jongens gingen op hun knieën zitten en de meester maakte een diepe buiging voor de boer. “Meneer, ik merk dat u heel boos wordt als er iemand over uw weiland loopt. Wij willen graag trainen op de top van de berg. Weet u misschien een andere weg naar boven zodat wij niet door uw weiland met bloemen hoeven te lopen?” De boer kalmeerde door de beleefdheid van de meester en vertelde dat er zoveel mensen zijn die door zijn weiland lopen en zijn bloemen kapot trappen. Zijn vrouw en hij verkopen de bloemen op de markt en kapot getrapte bloemen kunnen zij niet verkopen. Er was een beekje rechts van het weiland. Dit beekje ontsprong aan de top van Fuji-San en stroomde naar een heel groot meer. Als ze het beekje volgen, komen ze bovenaan de berg. De boer gaf tot slot nog advies aan de meester: “Voorzichtig wandelen! De wandeling naar boven is niet gemakkelijk. De rotsen zijn verraderlijk glad en hoe hoger je komt, hoe lastiger het wordt om te lopen”. De aikido meester maakte nogmaals een diepe buiging en beloofde aan de boer dat ze nooit meer door zijn weiland zouden lopen. Voortaan namen ze het pad naast het beekje. Samen met zijn leerlingen vervolgde de aikido meester zijn weg naar de top van de berg.

Op een gegeven moment waren ze zo hoog, en was het zo koud geworden dat ze moesten rennen om hun lichamen warm te houden. Boven aangekomen begon de training. De leerlingen pakten elkaar vast en sloegen elkaar om de aikido technieken te oefenen. Ze trainden hard en de zweetdruppels dropen van hun voorhoofd af. Hun armen werden zwaar en hun lichaam begon pijn te doen van de zware wandeling en het trainen van de aikido technieken. De aikido meester moedigde zijn leerlingen aan door te gaan, hoe moe ze ook waren.

Toen het begon te schemeren en de maan en sterren tevoorschijn kwamen, mochten de jongens uitrusten. Ze maakten een kampvuur. Om lekker warm te blijven, gingen ze in een kring om het kampvuur heen zitten. Ze waren uitgeput en al snel kozen de meeste leerlingen ervoor om te gaan slapen zodat ze de volgende ochtend goed uitgerust hun training konden voortzetten. Maar er was eentje die peinzend rond het kampvuur bleef zitten. “Sensei, mag ik u wat vragen?” “Ja, natuurlijk”, zei de aikido meester. “Waarom mochten wij de boer geen lesje leren? Hij was onbeleefd tegen u.” De aikido meester glimlachte en antwoordde: “Een goede aikido leerling weet wanneer hij zijn aikido technieken gebruikt en wanneer niet. In mijn gesprek met de boer heb ik jullie één van de belangrijkste lessen van Aikido laten zien. Overal in de wereld trainen mensen om dit te leren.”

Wat is de belangrijkste les van Aikido die de sensei in zijn gesprek met de boer liet zien?

Waarom laat de aikido meester zijn leerlingen zo hard trainen?

OP WEG NAAR DE

Heel lang geleden leefde er in Japan een jonge dame die heel graag aikidotechnieken wilde leren. Haar wens was heel goed te worden in aikido en de zwarte band te halen. Terwijl zij op het marktplein een hapje at, hoorde ze een groepje jongens praten over een zeer ervaren aikido meester en de beroemdste leraar van de stad. Hij gaf les aan alle toekomstige politieagenten en kon zo goed lesgeven, dat zijn leerlingen alle situaties die ze tegenkwamen aankonden. De politieagenten van Tokyo waren dan ook sterk, snel, slim en wijs.

Het meisje besloot de dojo van deze hooggewaardeerde meester te bezoeken met de vraag of zij zijn leerling mocht worden. De dojo was aan de rand van de stad en had een mooie grote tuin eromheen. Achter in de tuin waren een aantal jongens aan het trainen onder het toeziend oog van de meester. Het meisje klopte op de voordeur maar er werd niet opengedaan. Ze klopte nog harder: klop, klop, klop maar weer werd er niet opengedaan. Zouden ze haar niet horen? Het meisje klopte zo hard als ze kon met haar vuist op de deur: boem, boem, boem, klonk het op de deur. Maar er werd nog steeds niet opengedaan. Ze slaakte een zucht en ging met gekruiste benen op het randje van de stoep zitten, in afwachting totdat de meester de deur open zou doen.

Een paar uur later hoorde het meisje een piepend geluid. Ze hief haar hoofd en zag de stevige houten deur opengaan. In de deuropening stond een kleine oude man met een lange witte baard. Hij had een vriendelijke glimlach op zijn gezicht. Het was de aikido meester. Het meisje stond als een speer op, liep naar de deuropening en maakte een diepe buiging. Respectvol vroeg zij: “Sensei, hoe lang duurt het voordat ik bij u mijn zwarte band kan halen?” De aikido meester streek met zijn hand over zijn lange witte baard. Hij dacht heel goed na over deze vraag. Een paar seconde later zei hij: “Als je bij ons komt trainen duurt het vijftien jaar om je zwarte band te halen.”

Het meisje schrok. Dat duurt lang! “Sensei, ik beloof u dat ik twee keer zo hard zal trainen als al uw andere leerlingen. Hoe lang duurt het dan voordat ik mijn zwarte band behaal?” De aikido meester streek weer met zijn hand over zijn lange baard en dacht weer heel diep na.

ZWARTE BAND

Na een paar seconden pakte hij het puntje van zijn baard en antwoordde: “Vijfentwintig jaar.” Het meisje fronste met haar wenkbrauwen en keek de meester met grote ogen aan. “Sensei, ik snap er helemaal niks meer van. Als ik bij u kom trainen duurt het vijftien jaar en als ik twee keer zo hard train duurt het vijfentwintig jaar. Weet u, ik kom elke dag bij u trainen en ik zal drie keer zo hard trainen als al uw andere leerlingen.” De meester wreef weer over zijn baard en maakte daarna een welkom gebaar. “Jongedame, je bent welkom. Ik nodig je uit om elke week vijf keer bij mij te trainen. Dan train je drie keer zo hard als al mijn aikido leerlingen, en beloof ik je dat je over vijfendertig jaar je zwarte band hebt.”

Het meisje begreep er niks van en kon geen woord meer uitbrengen. Ze maakte een diepe buiging en ze verliet stomverbaasd de dojo. Onderweg naar huis bleef het gesprek met de aikido meester in haar gedachten. De rest van de week ook. Ze bleef eraan denken, het bleef malen in haar hoofd: wat duurt het lang om mijn zwarte band te halen bij de sensei. Hoe meer ik train en mijn best wil doen, hoe langer het zal duren. Ik snap er helemaal niks van.

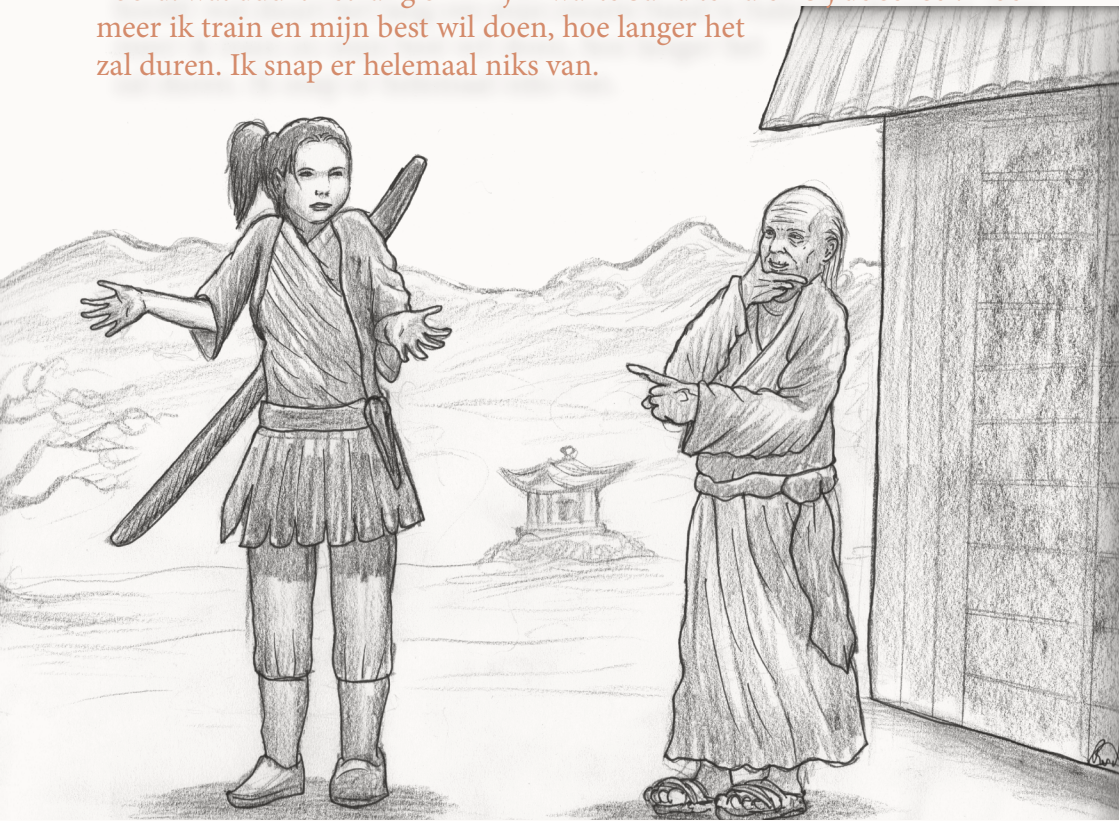

Pas een week later was het meisje gekalmeerd. Ze had heel diep nagedacht en wilde nogmaals de aikido meester spreken. Ze liep weer naar de rand van de stad, terug naar de dojo en klopte op de deur: klop, klop, klop. Er werd niet opengedaan. Ze kon de leerlingen van de aikido meester horen trainen. Het geluid van zwaarden die elkaar knetterhard raakten, ging dwars door de dikke houten deur heen. Wat wilde ze graag meedoen! Ze klopte met haar vuist harder op de deur: boem, boem, boem. Zouden ze haar deze keer wel horen? Helaas, weer deed niemand open. Ze nam plaats op de stoep voor de deur van de dojo in de hoop dat de meester de deur gauw open zou doen.

Een paar uur later hoorde ze het inmiddels bekende piepende en krakende geluid van de dikke houten deur. Ze strekte haar benen, stond op en maakte een diepe buiging voor de aikido meester in de deuropening. De meester keek bedenkelijk en zijn vingers beroerde zijn lange baard terwijl hij tegen het meisje sprak: “Ik zie dat je terug bent gekomen. Kom je misschien aan mij vertellen wat je deze keer hebt bedacht om je zwarte band snel te halen?”

Het meisje antwoordde: “Meester, ik wil graag heel hard bij u komen trainen, maar mijn zwarte band komt vanzelf wanneer de tijd er rijp voor is. Mag ik met u mee naar binnen? Ik zou heel graag met mijn training willen beginnen, want ik heb heel lang op de stoep zitten wachten.” De meester gaf haar een klopje op haar schouder: “Jongedame, jouw training is vorige week al begonnen toen je voor de eerste keer op de deur klopte. Je hebt toen gewacht totdat ik de deur opendeed. Ik vertelde aan je dat het minimaal vijftien jaar zal duren voordat je je zwarte band behaald en toch ben je teruggekomen. Vandaag heb je weer lang buiten in de kou op de stoep gewacht. Je bent een zeer gemotiveerde jongedame en dus geslaagd voor de eerste les. Kom binnen en train met ons.”

Vanaf dat moment trainde het meisje elke dag heel hard bij de aikido meester. En jaren later spraken de jongeren in de stad op het marktplein over de prestaties van de allerbeste aikido leerling van de beroemdste aikido meester van de stad. Maar haar zwarte band heeft ze nooit gekregen.

Wat was de les die de aikido meester de jongedame wilde leren toen zij de eerste keer aan de deur kwam en vroeg hoe lang het zou duren voordat zij haar zwarte band kreeg?

Waarom liet de aikido meester de jongedame zo lang op de stoep wachten totdat hij de deur opendeed?

Hoe kan het dat zij de allerbeste aikido leerling was van de dojo zonder dat ze een zwarte band heeft gekregen?

DE BLINDE SAMOERAI

Lang geleden leefde er een bijzondere samoerai meester in Japan. Hij heette Zatiochi en was blind, maar hij kende aikido technieken zoals geen ander. Hij was bijzonder en een krachtig meester: hij had zulke goede oren dat hij zelfs één regendruppel op de grond kon horen vallen. En zijn gevoel was zo sterk ontwikkeld dat hij ondanks zijn blindheid een veertje dat door de lucht zweefde met zijn handen kon opvangen. Doordat hij zo goed wist wat er om hem heen gebeurde, kon hij er heel goed op inspelen met zijn aikido technieken. Veel Japanners wilde de trucjes van Zatiochi ook leren, waaronder de boeven.

Op een dag kwam er zo'n boef naar Zatiochi toe. Hij vroeg met een zware stem: "Blinde man, ik hoorde dat jouw technieken beter zijn dan die van alle andere leraren. Ik geloof het niet. Bewijs het maar en leer mij jouw technieken." Zatiochi hoorde onmiddellijk dat dit een stem van een gemene man was en hij antwoordde daarom: "Het spijt mij meneer, ik leer mijn technieken alleen maar aan mijn eigen leerlingen."

De boef liep teleurgesteld naar de markt op het grote plein. Hij kon Zatiochi niet dwingen om hem zijn technieken te leren, maar hij wilde ook niet opgeven. Hoe kon hij Zatiochi overhalen? Hij keek om zich heen en zag al die marktkraampjes vol met lekkere etenswaren.

Dat bracht hem op het idee om Zatiochi te verleiden zijn technieken toch aan hem te leren. Hij ging diverse marktkraampjes langs en onopgemerkt griste hij een grote fles sake, drie appels, een brood en een hand vol met koekjes uit de schappen. Met de gestolen buit in zijn armen zocht hij Zatiochi op in zijn dojo, maar deze keer met een plan.

Hij maakte een diepe buiging voor de meester en sprak heel rustig en met een vriendelijke stem. “Sensei, ik heb van een paar goede vrienden een heerlijke fles sake gekregen en wat appels, een brood en koekjes. Van een andere vriend mocht ik een bootje lenen. Vind u het leuk om samen een stukje te gaan varen? Ik hoorde namelijk dat u dol bent op sake en koekjes.”

Zatiochi vond het een aantrekkelijk aanbod. De man klonk vriendelijk. Het leek hem gezellig om met deze aangename man onder het genot van een glaasje sake een tochtje over het meer te maken. Lekker de frisse lucht inademen en wat eten en drinken.

Zatiochi ging met de boef mee naar het boootje. Terwijl de boef naar het midden van het meer voer, smulde Zatiochi van de sake, appels en het brood. Hij wilde net een hap van een koekje nemen toen de boef met zijn gemene boevenstem zei: “Blinde man, ik wil dat je mij nu één van jouw technieken leert.” Zatiochi hoorde meteen dat het dezelfde boef was die hij ‘s ochtend nog had gesproken. Hij antwoordde vriendelijk: “meneer, ik leer u mijn technieken niet. Ik deel ze alleen met mijn eigen leerlingen.” Zatiochi wilde absoluut niet dat de boef zijn technieken zou gebruiken om nog meer streken uit te halen.

De boef werd woedend, trok zijn zwaard en richtte deze op de blinde samoerai. Zatiochi hoorde het geluid van een zwaard dat uit de schede werd gehaald en voelde het zwaard steeds dichterbij zijn lichaam komen. Hij dook naar de zijkant van het bootje en riep: “Meneer, wat doet u nu? Je kan mij toch niet zomaar aanvallen.” De boef viel in zijn woede nog een keer aan en bleef schreeuwen: “Sensei, leer mij je trucjes. Ik wil jouw trucjes leren.”

Zatiochi kon alleen maar het geschreeuw van de boef horen en voelde tegelijkertijd het zwaard door de lucht zweven dat hem keer op keer probeerde te raken. Hij dook iedere keer op het laatste moment weg zodat het zwaard hem niet kon raken. Zijn lichaam bewoog zich soepel van de linkerkant naar de rechterkant van het bootje. Het bootje bewoog mee en ging steeds sneller heen en weer. De boef had moeite om zijn evenwicht te bewaren en tuimelde bijna in het water. Terwijl zijn ene been zowat in het water was, riep Zatiochi: "Als je me nog een keer met je zwaard aanvalt, zal ik mijzelf verdedigen."

Het leek er even op dat de boef zijn zwaard wegdeed maar nee, hij trok een tweede zwaard en haalde hard uit met twee zwaarden tegelijkertijd. Zatiochi voelde de wind die de bewegingen van de boef teweegbracht en hoorde het geluid van twee vlijmscherpe zwaarden die op hem afkwamen. Net op tijd dook hij onder de zwaarden door, nam een stap richting de boef, pakte zijn bovenarmen en gooide hem met zwaarden en al in het water.

Terwijl de boef in het water spartelde en weer aan boord probeerde te komen, pakte de aikido meester de roeispanen en roeide zo hard als hij kon weg. Door de windrichting wist hij welke kant hij op moest roeien om weer aan land te komen. Terug aan wal hielpen een aantal vriendelijke vissers hem van het bootje af en vertelde aan hem welke richting hij op moest oplopen om bij zijn dojo te komen. En wat is er gebeurd met de boef? De blinde samoerai heeft nooit meer iets van hem vernomen.

Hoe komt het dat de blinde samoerai zoveel bijzondere technieken kende?

Wat vind je van de manier waarop de blinde samoerai zichzelf heeft beschermd?

BEGRIPPENLIJST

AIKIDO	AI= HARMONIE, KI= ENERGIE, DO= WEG/WIJZE
BUDO	WEG VAN DE KRIJGER
BUSHI	KRIJGER
DAN	ZWARTE BAND GRAAD
DOJO	TRAININGSRUIMTE VOOR KRIJGSKUNSTEN
DOMO ARIGATO GOZEIMASU	HEEL ERG VRIENDELIJK BEDANKT
BUSHI DOJO	PLAATS WAAR KRIJGERS TRAINEN
HAKAMA	TRADITIONELE JAPANSE BROEKROK
HAI	JA
IIE	NEE
KATANA	JAPANS ZWAARD
KEIKOGI	AIKIDO PAK
OBI	BAND
SAKE	JAPANSE RIJSTWIJN
SAMOERAI	JAPANSE KRIJGER OF 'HIJ DIE DIENT'
SASHIMI	RAUWE VIS
SEIZA	ZITTENDE POSITIE OP DE KNIEËN
SENSEI	LEERMEESTER
SHODAN	1E DAN, ZWARTE BAND
SUWARI WAZA	ZITTENDE TECHNIEK
RONIN	SAMOERAI ZONDER MEESTER
TOKYO	HOOFDSTAD VAN JAPAN
ZORI	JAPANSE SLIPPERS
ICHI	1
NI	2
SAN	3
SHI	4
GO	5
ROKU	6
SHICHI	7
HACHI	8
KYU	9
JU	10

Samen staan we sterk.

Mijn oprechte dank gaat uit naar Eunice Frijde voor het helpen schrijven, Roald van der Laan voor de prachtige Japanse tekeningen, Esmee mol voor het bedenken van de titel en Dylan Beeke voor de vormgeving van het boek.

Graag wil ik alle kinderen bedanken voor hun aandacht en enthousiasme tijdens het luisteren naar mijn verhalen. Alle opmerkelijke vragen hebben bijgedragen aan het veranderen van de verhalen.

Domo Arigato Gozaimasu

Jeroen Stoute

Lang geleden leefde er een sensei die enkel lesgaf aan de meest getalenteerde leerlingen van Japan. Het was een oude, streng uitziende sensei met een kaal hoofd en een lange grijze baard. Hij gebruikte verhalen om zijn leerlingen de geheimen van de samoerai te leren.

Ontdek jij alle geheimen?